

Bruksela, 14 stycznia 2022 r.
(OR. en)

5325/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0004 (NLE)

EDUC 12
ENV 41
CLIMA 16
SOC 25
SUSTDEV 7
JEUN 7
RECH 19

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	14 stycznia 2022 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2022) 11 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ZALECENIA RADY w sprawie uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 11 final.

Załącznik: COM(2022) 11 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.1.2022 r.
COM(2022) 11 final

2022/0004 (NLE)

Wniosek

ZALECENIE RADY

w sprawie uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2022) 3 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Stanie się pierwszym neutralnym dla klimatu kontynentem jest największym wyzwaniem i szansą naszych czasów. Wymaga podjęcia zdecydowanych działań już teraz.

Ursula von der Leyen, wytyczne polityczne

Znajdujemy się w krytycznym momencie: działanie człowieka doprowadziło do wyrządzenia niemal nieodwracalnych szkód naszej planecie, która jest źródłem naszego istnienia i dobrobytu. Aby zapewnić przyszłość, w której będziemy mogli się rozwijać, pilnie potrzebne są zbiorowe i indywidualne działania, które skierują nasze społeczeństwo i gospodarkę na ścieżkę zrównoważonego rozwoju. Osoby młode wyrażały tę potrzebę szczególnie głośno i aktywnie, domagając się zmian i wzywając organy publiczne do pilnego działania w celu ochrony klimatu i środowiska dla obecnych i przyszłych pokoleń. Wiele osób uważa, że szkoła nie daje im odpowiedniej wiedzy na temat zmiany klimatu, środowiska oraz tego, jak żyć i działać w sposób bardziej zrównoważony¹.

Pod kierunkiem przewodniczącej Ursuli von der Leyen Komisja przedstawiła, wraz z Europejskim Zielonym Ładem, ambitną strategię mającą na celu zapewnienie zrównoważonego rozwoju i niezbędnych zmian transformacyjnych w naszej gospodarce i społeczeństwie. Zrównoważony rozwój jest jedną z podstawowych zasad Unii Europejskiej, a realizacja celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju należy do celów priorytetowych polityki wewnętrznej i zewnętrznej Unii. Dostosowując działanie w szeregu obszarów polityki, w tym w zakresie energii, środowiska, mobilności i rolnictwa, UE dąży do transformacji ekologicznej, która jest sprawiedliwa i sprzyja włączeniu społecznemu. **Podobnie jak we wszystkich sektorach w ramach kształcenia i szkolenia należy również podjąć działania będące odpowiedzią na kryzys klimatyczny i planetarny – w zakresie własnych działań, a przede wszystkim sposobu, w jaki przygotowują one uczniów do życia w przyszłości.**

Kluczową rolę kształcenia i szkolenia w procesie transformacji ekologicznej uznano w komunikacie w sprawie europejskiego obszaru edukacji², w Europejskim Zielonym Ładzie³ i innych kluczowych inicjatywach⁴. Osoby uczące się w każdym wieku muszą być w stanie rozwijać wiedzę, umiejętności i postawy, aby żyć w sposób bardziej zrównoważony, zmieniać wzorce konsumpcji i produkcji, prowadzić zdrowszy tryb życia i przyczyniać się – zarówno indywidualnie, jak i zbiorowo – do transformacji naszych społeczeństw.

Osiągnięcie tego celu wymaga podejścia opartego na uczeniu się przez całe życie w odniesieniu do uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego, które obejmuje praktyczne, angażujące i oparte na działaniu sposoby uczenia się wspierające (i) wiedzę, rozumienie i myślenie krytyczne (uczenie się poznawcze), (ii) rozwijanie umiejętności praktycznych (stosowanie zdobytej wiedzy) oraz (iii) empatię, solidarność i troskę o przyrodę (uczenie się społeczno-emocjonalne). Potrzebne są podejścia interdyscyplinarne mające pomóc uczniom w zrozumieniu wzajemnych powiązań systemów gospodarczych, społecznych i naturalnych.

¹ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2224>

² COM(2020) 625 final.

³ COM(2019) 640 final.

⁴ Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności, Europejski Pakt na rzecz Klimatu, Europejski filar praw socjalnych, program UE na rzecz umiejętności i rezolucja Rady w sprawie europejskiego obszaru edukacji (2021–2030).

Wyzwania związane z uczeniem się na rzecz zrównoważenia środowiskowego

W całej Europie w ramach wczesnej edukacji, w szkołach, w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i w organizacjach środowiskowych podejmuje się coraz więcej inicjatyw i działań w odniesieniu do zmiany klimatu, różnorodności biologicznej i zrównoważonego rozwoju. W wielu krajach istnieją polityki i strategie związane z edukacją ekologiczną i edukacją na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz mające równe szanse powodzenia koncepcje, takie jak edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju i kompetencje globalne. Pomimo dziesięcioleci starań i inicjatyw **uczenie się na rzecz zrównoważenia środowiskowego nie jest jeszcze jednak systemowym elementem polityki i praktyki w UE.**

Niewiele krajów uczyniło z uczenia się przez całe życie zasadę przewodnią zrównoważonego rozwoju w dziedzinie kształcenia i szkolenia. Aby w pełni rozwinąć swój potencjał, uczenie się i nauczanie na rzecz zrównoważenia środowiskowego musi odbywać się nie tylko w szkołach i szkolnictwie wyższym, ale we wszystkich częściach systemu (formalnych, pozaformalnych, nieformalnych) i na wszystkich poziomach (od wczesnego dzieciństwa do dorosłości i wśród osób starszych).

Kraje często napotykają trudności we wdrażaniu i monitorowaniu polityk związanych z kształceniem i szkoleniem na rzecz zrównoważenia środowiskowego. Często brakuje konkretnych celów, działań, wskaźników i jasnej wizji. Interdyscyplinarny charakter uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego; potrzeba pedagogiki skoncentrowanej na osobie uczącej się; nowe podejścia do oceny; zmiana organizacyjna i partnerstwa społeczne mogą być sprzeczne z ustalonymi kulturami i normami w dziedzinie kształcenia i szkolenia.

Uwzględnianie kwestii zrównoważenia środowiskowego, w tym różnorodności biologicznej, w programach nauczania odbywa się obecnie w sposób niejednolity i w większości państw członkowskich nie może zostać uznane za kompleksowe. Niewiele krajów odwołuje się konkretnie do kompetencji w zakresie zrównoważonego rozwoju, związanych z nimi celów uczenia się oraz sposobów ich oceny. Kwestie środowiskowe i dotyczące zrównoważonego rozwoju są często ujęte w programach nauk przyrodniczych i geografii, zrozumienie tych zagadnień przez osoby uczące się można ułatwiać natomiast również w ramach wielu innych przedmiotów, a także ich połączeń.

Wielu pedagogów w całej Europie już teraz aktywnie naucza, lub dąży do nauczania, na rzecz zrównoważenia środowiskowego. Jednocześnie wiele osób twierdzi, że brakuje im wiedzy fachowej i szkoleń, w szczególności w zakresie podejść interdyscyplinarnych, aktywnej pedagogiki i trudnych tematów.

W instytucjach edukacyjnych podejścia, w których w całej instytucji we wszystkich procesach i działaniach uwzględnia się zrównoważony rozwój, nie są jeszcze szeroko rozpowszechnione, również z powodu niewystarczających funduszy i wsparcia. Instytucjom często brakuje danych i narzędzi pozwalających monitorować skuteczność inicjatyw i starań na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Przejsie do głębszej i transformacyjnej zmiany

Coraz większa liczba projektów i programów związanych z kwestiami zrównoważenia środowiskowego świadczy o rosnącym zainteresowaniu tymi zagadnieniami i zaangażowaniu w nie. Czas i zakres wielu inicjatyw jest jednak nadal ograniczony. Biorąc pod uwagę nagłą charakter kryzysu klimatycznego i kryzysu różnorodności biologicznej, nadszedł czas na dużą zmianę i wyjście poza pojedyncze inicjatywy na rzecz głębszych i systemowych zmian w kształceniu i szkoleniu.

Uwzględnienie zrównoważenia środowiskowego we wszystkich politykach, programach i procesach dotyczących kształcenia i szkolenia jest nieodzowne do tworzenia umiejętności i kompetencji niezbędnych do transformacji ekologicznej. Potrzebne są działania wertykalne – od poziomu jednostki, przez instytucję, po systemy – a także horyzontalne, co oznacza konieczność synergicznej współpracy wszystkich zainteresowanych stron zaangażowanych w kształcenie i szkolenie, aby zapewnić, by **zrównoważenie było mocno osadzone w całym procesie uczenia się.**

Należy opracować i kontynuować **środki krótkoterminowe** mające wspierać instytucje i pedagogów oraz pomagać osobom uczącym się w rozwijaniu umiejętności i nastawienia niezbędnych do transformacji ekologicznej. W **średniej i dłuższej perspektywie** wszystkie działania na rzecz przeprowadzania reform w dziedzinie kształcenia i szkolenia powinny wspierać zmiany niezbędne dla bardziej ekologicznej i zrównoważonej przyszłości i dostosowywać się do tych zmian.

Z konsultacji i badań, które posłużyły do przygotowania niniejszego wniosku, wynika, że w celu pełnego włączenia zrównoważenia środowiskowego do kształcenia i szkolenia, konieczne jest podjęcie działań na wielu frontach.

Skuteczne uczenie się na rzecz zrównoważenia środowiskowego:

- rozpoczyna się na etapie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem
- stosuje podejście oparte na uczeniu się przez całe życie
- tworzy wspierające środowiska edukacyjne, w których instytucja jako całość aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju
- koncentruje się na osobie uczącej się, wykazywać zaangażowaniem, pozytywnością i opierać się na prawdziwych doświadczeniach
- wspiera pedagogów, w tym zespoły przywódcze, w nauczaniu i działaniu na rzecz zrównoważonego rozwoju
- wspiera współpracę i partnerstwa w społecznościach lokalnych i szerszych społecznościach
- konstruktywnie angażuje osoby młode
- buduje kompetencje w zakresie zrównoważonego rozwoju
- opiera się na solidnych politykach.

Uczenie się i nauczanie na rzecz zrównoważenia środowiskowego może w pełni wspierać inne programy kształcenia obejmujące włączenie społeczne, jakość, innowacje, internacjonalizację i uczenie się ukierunkowane na ucznia. **Ma ono duży potencjał i stanowi doskonałą okazję, aby w większym stopniu dostosować naukę do potrzeb; motywować osoby uczące się i pedagogów oraz rozwijać kompetencje coraz bardziej potrzebne w życiu i w pracy.**

1) Cele proponowanego zalecenia

Celem wniosku Komisji jest:

- określenie wizji i wspólnego rozumienia głębokich i transformacyjnych zmian, które są niezbędne w kształceniu i szkoleniu na rzecz transformacji ekologicznej, na szczeblu UE;
- opracowanie spójnego podejścia do kompetencji, umiejętności i postaw potrzebnych ludziom, aby działać, żyć i pracować w sposób zrównoważony, wzmocnienie znaczenia

uczenia się przez całe życie w celu zapewnienia, aby każdy od najmłodszych lat aż do dorosłości mógł nabywać te kompetencje i umiejętności;

- ułatwienie wymiany wiedzy fachowej i najlepszych praktyk wśród decydentów, naukowców i pedagogów na poziomie systemu i na poziomie instytucji;
- wspieranie inicjatyw na poziomie UE w celu krzewienia uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego oraz
- zachęcanie do inwestycji w powyższych obszarach.

2) Wymiar międzynarodowy

Koncentrując się w pełni na ambicjach i priorytetach UE w zakresie realizacji Europejskiego Zielonego Ładu, wniosek **stanowi uzupełnienie i rozwinięcie prac prowadzonych na szczeblu międzynarodowym**. Zmobilizuje państwa członkowskie i zainteresowane strony do bardziej skoordynowanych działań na rzecz realizacji agendy UNESCO, w szczególności **planu działania w zakresie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju do 2030 r.**, oraz wesprze **zaangażowanie UE w realizację przygotowanej przez ONZ Agendy 2030** będącej światowym planem działania na rzecz globalnego zrównoważonego rozwoju.

3) Komplementarność i synergie z innymi inicjatywami UE w zakresie kształcenia i szkolenia

- komunikat w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r.⁵,
- rezolucja Rady w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030)⁶,
- komunikat w sprawie nowej europejskiej przestrzeni badawczej na rzecz badań naukowych i innowacji⁷,
- zalecenie Rady w sprawie Paktu na rzecz Badań Naukowych i Innowacji w Europie⁸,
- Europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności⁹,
- zalecenie Rady w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności¹⁰
- Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027¹¹,
- zalecenie Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie¹²,
- konkluzje Rady w sprawie inicjatywy „Uniwersytety Europejskie”¹³,
- przyszłe akademie nauczycielskie Erasmus+¹⁴,
- ramy jakości wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem¹⁵,

⁵ COM(2020) 625 final.

⁶ Rezolucja Rady 2021/C 66/01.

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0628&from=PL>

⁸ <https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/1a0df8ff-5313-11ec-91ac-01aa75ed71a1>

⁹ COM(2020) 274 final.

¹⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=PL)

¹¹ COM(2020) 624 final.

¹² Zalecenie Rady 2018/C 189/01.

¹³ Konkluzje Rady 2021/C 221/03.

¹⁴ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/pl/node/64>

- koalicja na rzecz edukacji dla klimatu¹⁶,
 - Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie europejskiego podejścia do mikrokwalifikacji w kontekście uczenia się przez całe życie i szans na zatrudnienie¹⁷,
 - przygotowywana europejska strategia na rzecz szkół wyższych,
 - przygotowywany wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie budowania mostów na rzecz skutecznej europejskiej współpracy w szkolnictwie wyższym.
- 4) **Spójność z pozostałymi obszarami polityki**
- komunikat w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu¹⁸,
 - unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030¹⁹,
 - plan odbudowy NextGenerationEU²⁰,
 - Europejski Pakt na rzecz Klimatu²¹,
 - nowy plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym²²,
 - Europejski filar praw socjalnych²³,
 - strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030²⁴,
 - komunikat w sprawie europejskiego Bauhausu²⁵,
 - europejska gwarancja dla dzieci²⁶,
 - komunikat w sprawie nowej europejskiej przestrzeni badawczej²⁷,
 - konkluzje Rady w sprawie przyszłego zarządzania europejską przestrzenią badawczą²⁸,
 - Nowy program na rzecz konsumentów²⁹.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Proponowane zalecenie Rady jest zgodne z art. 165 ust. 4 i art. 166 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W ramach obecnej inicjatywy nie proponuje się rozszerzenia uprawnień regulacyjnych UE ani wiążących zobowiązań dla państw członkowskich. Państwa członkowskie podejmą decyzje, stosownie do ich sytuacji krajowej, na temat sposobu wdrażania niniejszego zalecenia Rady.

¹⁵ Zalecenie Rady 2019/C 189/4.

¹⁶ Koalicja na rzecz edukacji dla klimatu: https://education-for-climate.ec.europa.eu/_en

¹⁷ <https://education.ec.europa.eu/pl/europejskie-podejscie-do-mikrokwalifikacji>

¹⁸ COM(2019) 640 final.

¹⁹ COM(2020) 380 final.

²⁰ https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_pl

²¹ COM(2020) 788 final.

²² COM(2020) 98 final.

²³ COM(2017) 250.

²⁴ COM(2021) 101 final.

²⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/qanda_21_4627

²⁶ Zalecenie Rady (UE) 2021/1004.

²⁷ COM(2020) 628 final.

²⁸ Konkluzje Rady 13567/20.

²⁹ COM(2020) 696 final.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE).

Państwa członkowskie mają własną kulturę i własne przepisy w zakresie struktury i organizacji kształcenia. W pełni odpowiadają za treść nauczania oraz organizację swoich systemów kształcenia i szkolenia. Jednocześnie dowody przemawiają za tym, że państwa członkowskie borykają się z pewnymi wspólnymi problemami związanymi z gotowością tych systemów do reagowania, w tym w zakresie transformacji ekologicznej i cyfrowej.

Zgodnie z zasadą pomocniczości we wniosku nakreślono ścieżkę rozwoju kształcenia i szkolenia na rzecz zrównoważenia środowiskowego oraz sformułowano odnośne zalecenia.

- **Proporcjonalność**

Niniejszy wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, o której mowa w art. 5 ust. 4 TUE.

Ani treść, ani forma niniejszego proponowanego zalecenia Rady nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów zalecenia. Zobowiązania podejmowane przez państwa członkowskie będą miały charakter dobrowolny i każde państwo członkowskie ma swobodę decydowania o przyjętym podejściu.

- **Wybór instrumentu**

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dla ułatwienia realizacji celów określonych w jego art. 165 i 166, przewiduje, że Rada przyjmuje zalecenia na wniosek Komisji.

Zalecenie Rady stanowi odpowiedni instrument w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w której UE ma odpowiedzialność wspierającą, i instrument ten był często wykorzystywany do działań na szczeblu europejskim w tej dziedzinie. Jako instrument prawny zalecenie wyraża zobowiązanie państw członkowskich do wprowadzenia opisanych środków oraz zapewnia bardziej solidną polityczną podstawę współpracy w tej dziedzinie, przy pełnym poszanowaniu uprawnień państw członkowskich w dziedzinie kształcenia i szkolenia.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Wkład do wniosku zebrano podczas konsultacji publicznych w sprawie uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego, które trwały w dniach od 18 czerwca do 24 września 2021 r. (otrzymano 1 352 odpowiedzi i 96 stanowisk), a także podczas ukierunkowanych konsultacji z państwami członkowskimi, organizacjami pozarządowymi, nauczycielami, szkoleniowcami i innymi pedagogami, przedstawicielami studentów i młodzieży oraz innymi europejskimi zainteresowanymi stronami i ekspertami w tej dziedzinie.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

W celu zebrania wkładu do wniosku zlecono przeprowadzenie trzech badań: (i) mapowania programów nauczania, polityk i innych środków w państwach członkowskich, w tym przeglądu literatury, mapowania badań krajowych i dotyczących polityki, przeglądu szkolnych programów nauczania, ankiety wśród nauczycieli, studiów przypadków i grup dyskusyjnych; (ii) mapowania projektów Erasmus+ związanych z uczeniem się na rzecz

zrównoważenia środowiskowego oraz (iii) badania dotyczącego kształcenia i szkolenia na rzecz zrównoważonego rozwoju w kontekście COVID-19 oraz transformacji ekologicznej i cyfrowej.

- **Ocena skutków**

Zważywszy na uzupełniający charakter tych działań wobec inicjatyw państw członkowskich, dobrowolny charakter proponowanych działań i zakresu oczekiwanych skutków, nie przeprowadzono oceny skutków. Podstawą opracowania wniosku były badania, konsultacje z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami oraz konsultacje publiczne. W pełni wspiera on zaangażowanie UE w realizację celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Nie dotyczy.

- **Prawa podstawowe**

Niniejsze proponowane zalecenie Rady nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności prawem do ochrony danych osobowych, przewidzianym w art. 8 karty, oraz prawem do nauki, przewidzianym w art. 14.

Środki będą realizowane zgodnie z unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, w szczególności z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679³⁰ w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

4. WPLYW NA BUDŻET

Inicjatywa ta nie będzie wymagała dodatkowych zasobów z budżetu UE.

5. POZOSTAŁE ELEMENTY

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Aby wesprzeć wdrażanie zalecenia, Komisja proponuje opracowanie, we współpracy z państwami członkowskimi, badań, wytycznych i innych konkretnych materiałów docelowych, na podstawie dowodów, wzajemnego uczenia się oraz identyfikacji dobrych praktyk.

Komisja zamierza informować o stosowaniu zalecenia Rady w kontekście strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy.

- **Zarys zalecenia i dokumentu roboczego służb Komisji**

W projekcie zalecenia Rady zaproponowano wytyczne i działania, które państwa członkowskie mogą realizować w celu dalszego uwzględnienia problematyki zrównoważenia środowiskowego w kształceniu i szkoleniu oraz rozwijania kompetencji wszystkich osób uczących się w zakresie zrównoważonego rozwoju. Zalecenie zawiera zobowiązanie Komisji

³⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679

Europejskiej do uzupełniania i wspierania działań w tej dziedzinie. W towarzyszącym dokumencie roboczym służb Komisji opisano najnowsze wyniki badań, opinie zainteresowanych stron oraz przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące nowych europejskich ram kompetencji w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Wniosek

ZALECENIE RADY**w sprawie uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 165 ust. 4 i art. 166 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W Europejskim Zielonym Ładzie³¹ i unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030³² podkreślono kluczową rolę szkół, szkolnictwa wyższego i innych instytucji szkoleniowych we współpracy z osobami uczącymi się, rodzicami, pedagogami³³ i szerszą społecznością w zakresie zmian niezbędnych do pomyślnej transformacji ekologicznej.
- (2) W celach ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, w szczególności w celu nr 4.7, wzywa się uczących się do przyswojenia sobie do 2030 r. wiedzy i nabycia umiejętności potrzebnych do promowania zrównoważonego rozwoju, w tym, między innymi, poprzez edukację na rzecz zrównoważonego rozwoju i zrównoważonego stylu życia, praw człowieka, równości płci, promowania kultury pokoju i niestosowania przemocy, globalnego obywatelstwa oraz docenienia różnorodności kulturowej i wkładu kultury w zrównoważony rozwój.
- (3) W komunikacie w sprawie europejskiego obszaru edukacji³⁴, w Europejskim filarze praw socjalnych³⁵ oraz w komunikacie w sprawie nowej europejskiej przestrzeni badawczej na rzecz badań naukowych i innowacji³⁶ wezwano do ukierunkowania polityki w zakresie kształcenia i szkolenia oraz inwestycji na transformację ekologiczną i cyfrową sprzyjającą włączeniu społecznemu dla odporności i dobrobytu Europy w przyszłości.

³¹ COM(2019) 640 final.

³² COM(2020) 380 final.

³³ Dla celów niniejszego zalecenia termin „pedagodzy” obejmuje nauczycieli (w przypadku których potwierdzono, że posiadają status nauczyciela lub równoważny status zgodnie z krajowym ustawodawstwem i praktyką) oraz szkoleniowców (wszystkich, którzy wykonują jedną lub większą liczbę czynności związanych z zadaniem szkolenia teoretycznego lub praktycznego, w instytucji edukacyjnej lub szkoleniowej albo w miejscu pracy). Pojęcie to obejmuje nauczycieli w kształceniu ogólnym i szkolnictwie wyższym, nauczycieli i szkoleniowców we wstępnym i ustawicznym kształceniu i szkoleniu zawodowym, a także pracowników placówek wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi oraz andragogów.

³⁴ COM(2020) 625 final.

³⁵ [Europejski filar praw socjalnych | Komisja Europejska \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/e300042/p1/image/jcms/jcms_725000/european-pillar-of-social-rights)

³⁶ COM(2020) 628 final.

- (4) Celem kompetencji kluczowych określonych w europejskich ramach odniesienia dla kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie³⁷ jest wspieranie ludzi w całej Europie w nabywaniu umiejętności i kompetencji warunkujących samorealizację, zdrowie, szanse na zatrudnienie oraz włączenie społeczne w okresie szybkich i głębokich przemian.
- (5) W europejskim programie na rzecz umiejętności³⁸ ogłoszono wspieranie rozwoju zestawu podstawowych umiejętności ekologicznych na potrzeby rynku pracy z myślą o stworzeniu pokolenia specjalistów świadomych zagadnień związanych ze środowiskiem oraz ekologicznych podmiotów gospodarczych, wprowadzaniu zagadnień z zakresu środowiska i klimatu do programów edukacji szkolnej, szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego, a także badań naukowych. Europa potrzebuje wysoko wykwalifikowanych specjalistów, aby wspierać transformację ekologiczną i zająć wiodącą pozycję w dziedzinie zrównoważonych technologii.
- (6) W zaleceniu Rady w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności³⁹ sektor kształcenia i szkolenia zawodowego uznano za kluczowy dla transformacji cyfrowej i ekologicznej.
- (7) W ramach Europejskiego Paktu na rzecz Klimatu osoby fizyczne, społeczności i organizacje wezwano do udziału w działaniach w dziedzinie klimatu i budowania bardziej ekologicznej Europy, oferując możliwości zdobywania wiedzy na temat zmiany klimatu, opracowywania i wdrażania rozwiązań oraz nawiązywania kontaktów z innymi w celu zwielokrotnienia wpływu tych rozwiązań.
- (8) W Planie działania w dziedzinie edukacji cyfrowej⁴⁰ przedstawiono wizję wysokiej jakości dostępnego europejskiego cyfrowego kształcenia sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz podkreślono znaczenie technologii cyfrowych jako ważnego czynnika sprzyjającego transformacji ekologicznej, a jednocześnie ułatwiającego przejście na bardziej zrównoważone zachowanie, zarówno pod względem opracowywania, jak i wykorzystywania takich produktów.
- (9) Nowy europejski Bauhaus wnosi kulturowy i kreatywny wymiar do Europejskiego Zielonego Ładu, mając na celu pokazanie, w jaki sposób zrównoważone innowacje oferują konkretne, pozytywne zmiany w naszym życiu codziennym, w tym w budynkach szkolnych i innych środowiskach edukacyjnych.
- (10) UNESCO, za pośrednictwem swojego programu edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, pracuje nad tym, aby edukacja stała się bardziej centralną i widoczną częścią międzynarodowej reakcji na kryzys klimatyczny, oraz nad realizacją celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności celu 4.7 dotyczącego edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju. Na podstawie Ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu i porozumienia paryskiego strony zobowiązują się do promowania kształcenia, szkoleń, świadomości społecznej, zaangażowania społeczeństwa i publicznego dostępu do informacji na temat zmiany klimatu i współpracy w tym zakresie.

³⁷ Dz.U. C 189 z 4.6.2018, s. 1, załącznik.

³⁸ COM(2020) 274 final.

³⁹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=PL)

⁴⁰ COM(2020) 624 final.

- (11) Dane OECD⁴¹ z 2018 r. świadczą o wysokiej świadomości 15-latków na temat zmiany klimatu i kryzysu ekologicznego oraz konieczności przeciwdziałania im. Z tych samych danych wynika jednak, że znacznie mniej uczniów ma poczucie sprawczości pozwalającej dokonać rzeczywistych zmian. Uczenie się o środowisku i globalnym kryzysie może prowadzić do tego, że uczniowie i studenci poczują się przytłoczeni i bezsilni, a niedokładne informacje i dezinformacja przyczyniają się do pogorszenia sytuacji.
- (12) Systemy i instytucje kształcenia i szkolenia mają obowiązek reagować na coraz częściej słyszalny głos młodzieży w sprawie kryzysu klimatycznego i kryzysu różnorodności biologicznej oraz angażować osoby młode w przygotowywanie rozwiązań związanych z uczeniem się na rzecz zrównoważenia środowiskowego.
- (13) Pandemia COVID-19 uwypukliła nasze bliskie powiązania z przyrodą i sprawiła, że ponownie zwrócono uwagę na systemy kształcenia i szkolenia. Wyciągnięto wnioski na temat nowych możliwości w zakresie kształcenia i szkolenia, w tym uczenia się w różnych warunkach (w tym przez internet), zaangażowania i autonomii osób uczących się oraz powiązań między uczeniem się formalnym a szerszą społecznością. Pandemia nasiliła również obecne od dawna obawy dotyczące fizycznego, psychicznego i emocjonalnego dobrostanu dzieci i młodzieży.
- (14) Poszczególne ośrodki wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, szkoły, instytucje szkolnictwa wyższego, organizacje badawcze, organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego oraz społeczności lokalne w coraz większym stopniu podejmują działania w odniesieniu do kryzysu klimatycznego i kryzysu różnorodności biologicznej. Zrównoważony rozwój nie jest jeszcze jednak systemowym elementem kształcenia i szkolenia w UE.
- (15) Wielu pedagogom brakuje wsparcia, wiedzy fachowej i możliwości szkoleniowych, dzięki którym mogliby włączyć zrównoważenie środowiskowe do ich praktyk nauczania. Często czują się oni niewystarczająco przygotowani, aby radzić sobie z lękiem ekologicznym i pesymizmem ekologicznym oraz pomagać osobom uczącym się w pozytywnym zaangażowaniu się w kwestie klimatyczne i środowiskowe.
- (16) Podejścia, w których w całej instytucji we wszystkich obszarach działalności uwzględnia się zrównoważony rozwój, nie są jeszcze rozpowszechnione. Takie podejścia mogą obejmować nauczanie i uczenie się; badania naukowe i innowacje; obiekty i działania, a także powinny angażować uczniów, pracowników, rodziców oraz społeczności lokalne i szersze społeczności.
- (17) Należy dokładniej zbadać potencjał i możliwość uzupełnienia i wzmocnienia innych programów kształcenia. Nauczanie i uczenie się na rzecz zrównoważenia środowiskowego może w pełni wspierać polityki i programy na rzecz dobrostanu i włączenia społecznego, globalnej solidarności, uczenia się ukierunkowanego na studenta, badań naukowych i innowacji oraz transformacji cyfrowej.
- (18) Wymiaru kształcenia i szkolenia nie uwzględnia się systematycznie w innych politykach związanych z transformacją ekologiczną i zrównoważonym rozwojem. Włączanie kształcenia do tych polityk może wspierać ich realizację, łączyć różne sektory społeczeństwa i gospodarki oraz skutecznie włączać zrównoważony rozwój do kształcenia.

⁴¹ OECD (2020), Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World? [Czy uczniowie są gotowi rozwijać się w świecie pełnym wzajemnych powiązań?], PISA 2018, t. VI.

- (19) Treść niniejszego zalecenia jest w pełni zgodna z zasadami pomocniczości i proporcjonalności,

NINIEJSZYM ZALECA, ABY PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE:

- 1) pilnie zintensyfikowały starania na rzecz wspierania systemów kształcenia i szkolenia w podejmowaniu działań na rzecz transformacji ekologicznej, tak aby osoby uczące się w każdym wieku i ze wszystkich środowisk miały dostęp do wysokiej jakości sprzyjającego włączeniu społecznemu kształcenia i szkolenia w zakresie zmiany klimatu, różnorodności biologicznej i zrównoważonego rozwoju;
- 2) uznały uczenie się na rzecz zrównoważenia środowiskowego za obszar priorytetowy w politykach i programach w dziedzinie kształcenia i szkolenia, aby wspierać sektor i umożliwić mu przyczynianie się do transformacji ekologicznej; opracowały kompleksowe i oparte na współpracy podejście do uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego, obejmujące wszystkie organy, organizacje i podmioty działające w systemie kształcenia i szkolenia;
- 3) zapewniły szereg możliwości uczenia się w różnych warunkach, od wczesnego dzieciństwa po edukację dorosłych, tak by wszystkie osoby mogły przygotować się do transformacji ekologicznej i aktywnie w niej uczestniczyć oraz podejmować działania na rzecz zrównoważonej ekologicznie, neutralnej dla klimatu gospodarki o obiegu zamkniętym oraz sprawiedliwego społeczeństwa;
- 4) uwzględniły następujące środki na poziomie systemu:
 - a) pełne dostosowanie strategii i planów kształcenia i szkolenia do zrównoważenia środowiskowego, w tym strategii i planów związanych z programami nauczania i oceną, pedagogiką i rozwojem zawodowym pedagogów. Wspieranie wdrażania krajowych strategii i polityk oraz innych strategii i polityk, w tym dotyczących powiązanych koncepcji, takich jak edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju, poprzez plany działania oraz mechanizmy działań następczych i monitorowania;
 - b) inwestowanie w ekologiczne i zrównoważone wyposażenie, zasoby i infrastrukturę (budynki, tereny i technologie) służące uczeniu się, spotkaniom towarzyskim i rekreacji w celu zapewnienia zdrowych i odpornych środowisk edukacyjnych;
 - c) podnoszenie świadomości na temat korzyści i możliwości płynących z uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego oraz wspieranie instytucji kształcenia i szkolenia, aby kwestie zmiany klimatu, różnorodności biologicznej i zrównoważonego rozwoju stały się istotne w codziennym życiu osób uczących się;
 - d) konstruktywne i skoordynowane angażowanie uczniów, studentów i wszystkich osób uczących się w proponowanie i planowanie podejść do zakresu, sposobu i miejsca uczenia się o zrównoważeniu środowiskowym i na rzecz zrównoważenia środowiskowego. Zachęcanie do zapewniającego równowagę płci udziału osób uczących się ze wszystkich środowisk;
 - e) opracowanie kompleksowych ram programów nauczania, zapewniających czas i miejsce na dogłębne uczenie się na rzecz zrównoważenia środowiskowego, aby osoby uczące się mogły rozwijać kompetencje w zakresie zrównoważonego rozwoju od najmłodszych lat. Międzypokoleniowe uczenie się oraz lokalne przykłady, problemy i reakcje mogą sprawić, że programy

nauczania będą w większym stopniu odpowiadały potrzebom osób uczących się, pokazując, że zmiana klimatu, różnorodność biologiczna i zrównoważony rozwój mają wymiar lokalny i przekładają się na działania;

- f) wspieranie współpracy i tworzenia sieci kontaktów w zakresie zrównoważonego rozwoju i różnorodności biologicznej, z udziałem np. władz lokalnych, przedstawicieli młodzieży, ośrodków edukacji ekologicznej, lasów, parków, gospodarstw rolnych, muzeów, bibliotek, organizacji pozarządowych, ośrodków badawczych, organizacji konsumenckich i biznesu;
 - g) wspieranie zwiększania skali dobrych praktyk i inwestowanie w badania pedagogiczne nad uczeniem się na rzecz zrównoważenia środowiskowego na wszystkich poziomach kształcenia i szkolenia;
- 5) wspierały osoby uczące się poprzez uwzględnienie następujących środków:
- a) zapewnienie osobom uczącym się, już od przedszkola, możliwości zrozumienia i doceniania środowiska naturalnego i jego różnorodności biologicznej i angażowania się w nie, wzbudzania poczucia ciekawości i podziwu oraz uczenia się działania na rzecz zrównoważonego rozwoju, indywidualnie i zbiorowo;
 - b) wzmocnienie, w tym poprzez wsparcie finansowe, wysokiej jakości uczenia się przez całe życie na rzecz zrównoważenia środowiskowego, w tym staży, przygotowania zawodowego, wolontariatu, zajęć pozaprogramowych oraz innych form uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Uznawanie i nagradzanie zaangażowania obywatelskiego w zrównoważenie środowiskowe;
 - c) ułatwianie metod i podejść do uczenia się, które opierają się na współpracy, doświadczeniu i są istotne dla lokalnych kontekstów i tradycji. Obejmuje to zapewnianie uczniom praktycznych możliwości obserwowania przyrody i dbania o nią, oszczędzania zasobów, naprawiania, ponownego użycia i recyklingu, co pomaga im zrozumieć znaczenie zrównoważonego stylu życia i gospodarki o obiegu zamkniętym;
 - d) udzielanie dokładnych i dostępnych informacji na temat kryzysu klimatycznego i kryzysu różnorodności biologicznej oraz czynników je wywołujących, rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów i współpracy, rozwijanie umiejętności myślenia krytycznego i umiejętności korzystania z mediów oraz wspieranie pozytywnych działań, w tym wolontariatu, aby zmierzyć się z lękiem i poczuciem bezsilności, których osoby uczące się mogą doświadczać w obliczu kryzysów planetarnych, i zmniejszyć te odczucia;
- 6) wspierały pedagogów w ułatwianiu uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego poprzez uwzględnienie następujących środków:
- a) uznanie, że wszyscy pedagodzy, niezależnie od dyscypliny czy sektora kształcenia, są pedagogami działającymi na rzecz zrównoważonego rozwoju, którzy muszą wspierać osoby uczące się w przygotowaniu się do transformacji ekologicznej. Włączanie i angażowanie pedagogów w opracowywanie programów nauczania i innych reform edukacyjnych związanych ze zrównoważeniem środowiskowym oraz w planowanie odpowiedniego rozwoju zawodowego, oraz przeprowadzanie z nimi konsultacji w tym zakresie;

- b) wprowadzanie zrównoważenia środowiskowego do wszystkich programów kształcenia nauczycieli; programów ustawicznego doskonalenia zawodowego oraz standardów i ram zawodowych dla nauczycieli w celu wspierania rozwoju kompetencji pedagogów w zakresie zrównoważonego rozwoju;
 - c) tworzenie możliwości i zachęt dla pedagogów do udziału w programach rozwoju zawodowego związanych ze zrównoważonym rozwojem, na przykład poprzez powiązanie ich z awansem i rozwojem zawodowym oraz stworzenie stanowisk dla pedagogów, takich jak koordynator ds. zrównoważonego rozwoju;
 - d) wspieranie pedagogów, w tym poprzez zapewnienie niezbędnego czasu i przestrzeni, w przyjmowaniu metod pedagogicznych, które sprzyjają uczeniu się na rzecz zrównoważenia środowiskowego, oraz w interdyscyplinarnym podejściu do edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju i rozwijaniu społeczno-emocjonalnych aspektów uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego, tak aby wszystkie osoby uczące się mogły zarządzać zmianami i nauczyć się działać, zarówno indywidualnie, jak i zbiorowo, na rzecz bardziej zrównoważonego świata;
 - e) zachęcanie do transformacyjnego i interdyscyplinarnego nauczania i uczenia się z wykorzystaniem zarówno tradycyjnych, jak i innowacyjnych metod uczenia się, w tym uczenia się przez praktykę, modelu STEAM⁴², hakatonów i gamifikacji i umożliwianie takiego nauczania i uczenia się;
 - f) opracowanie i rozpowszechnianie zasobów wspierających pedagogów, w tym w zakresie oceny. Wspieranie pedagogów w wykorzystywaniu tradycyjnych i nowych narzędzi i materiałów do nauczania na rzecz zrównoważenia środowiskowego w różnych środowiskach, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych, oraz cyfrowych i niecyfrowych. Zapewnianie dostępu do centrów wiedzy eksperckiej, w tym centrów edukacji ekologicznej;
 - g) zachęcanie wspólnoty wiedzy i innowacji do współpracy z organizatorami edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej w celu wspierania pedagogów w zakresie zrównoważenia środowiskowego. Wspieranie kadry pedagogicznej w uczestniczeniu w projektach badawczych i badaniach związanych z kryzysem klimatycznym, kryzysem środowiskowym i zrównoważonym rozwojem;
- 7) wspierały instytucje kształcenia i szkolenia w skutecznym włączaniu zrównoważenia środowiskowego do wszystkich ich działań i operacji poprzez uwzględnienie następujących środków:
- a) wspieranie i ułatwianie skutecznych podejść całej instytucji do zrównoważonego rozwoju, które obejmują nauczanie i uczenie się, wizję, planowanie i zarządzanie, aktywne uczestnictwo osób uczących się i kadry, zarządzanie budynkami i zasobami, partnerstwo ze społecznościami lokalnymi i szerszymi społecznościami oraz badania naukowe i innowacje. Wspieranie liderów w dziedzinie edukacji w zarządzaniu zmianami organizacyjnymi, zapewniając ukierunkowany rozwój zawodowy i wytyczne dotyczące pełnionych funkcji;

⁴² Model STEAM (nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria, sztuka i matematyka) obejmuje twórczy potencjał łączenia edukacji w zakresie STEM ze sztuką, naukami humanistycznymi i społecznymi.

- b) wspieranie instytucji kształcenia i szkolenia w opracowywaniu, monitorowaniu i ocenie ich strategii zrównoważonego rozwoju lub włączaniu zrównoważonego rozwoju do istniejących procesów i środków (np. planów rozwoju szkół, deklaracji misji i strategii szkolnictwa wyższego). Uznanie, że jest to proces długofalowy wymagający małych, miarowych kroków, które są na bieżąco monitorowane i oceniane, w tym poprzez samoocenę dokonywaną przez instytucję;
 - c) zachęcanie szkół, instytucji szkolnictwa wyższego, organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz innych organizatorów kształcenia do udziału w programach certyfikacji ekologicznej, które mogą przynieść korzyści środowiskowe, edukacyjne i gospodarcze, i wspieranie ich w tych działaniach. Zapewnienie struktur wsparcia dla takich programów, np. agencji lub organów wspierających podejścia obejmujące całą instytucję, mentoringu i tworzenia sieci kontaktów, wzorów i wytycznych, wsparcia finansowego;
 - d) skoncentrowanie części wewnętrznych lub zewnętrznych mechanizmów kontroli i zapewnienia jakości w organizacjach kształcenia i szkolenia na zrównoważonym rozwoju. Nagradzanie instytucji szkolnictwa wyższego poprzez oparte na wynikach ramy finansowania służące podejmowaniu skutecznych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju;
 - e) dalsze uwzględnianie zrównoważenia środowiskowego w programach, programach nauczania i modułach w wielu dyscyplinach, takich jak studia ekonomiczne, nauki społeczne, architektura i inżynieria, planowanie przestrzenne i zarządzanie. Korzystanie z zasobów i materiałów opracowanych przez organizacje pozarządowe działające na rzecz środowiska i kształcenia oraz inne odpowiednie organy;
 - f) wspieranie instytucji szkolnictwa wyższego oraz instytucji kształcenia i szkolenia zawodowego w opracowywaniu niewielkich i dostosowanych do potrzeb kursów w zakresie zrównoważenia środowiskowego, prowadzących do uzyskania mikropoświadczeń, w celu pogłębienia, rozszerzenia i uaktualnienia kompetencji zawodowych;
 - g) wspieranie partnerstw z podmiotami zajmującymi się biznesem, sztuką, gospodarstwami rolnymi, dziedzictwem kulturowym, sportem, instytutami badawczymi, sektorem zasobów edukacyjnych (dostarczającym technologie, publikacje i inne urządzenia związane z programem nauczania) oraz jednostkami badań edukacyjnych. Opracowywanie programów pozalekcyjnych, letnich i innych programów, przy jednoczesnym zapewnieniu wsparcia dla staży np. w laboratoriach, przedsiębiorstwach, instytucjach badawczych, organizacjach pozarządowych;
- 8) uruchomiły krajowe i unijne fundusze i wiedzę ekspercką na potrzeby inwestycji w infrastrukturę, szkolenia, narzędzia i zasoby w celu zwiększenia odporności i gotowości kształcenia i szkolenia na transformację ekologiczną, zwłaszcza programu Erasmus+, Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Europejskiego Korpusu Solidarności, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Instrumentu Wsparcia Technicznego, programu „Cyfrowa Europa”, „Horyzont Europa” oraz Programu InvestEU;

- 9) inwestowały w monitorowanie, badania i ocenę wyzwań w zakresie polityki oraz skutków tych inicjatyw w celu wykorzystania zdobytych doświadczeń i użycia tych danych w kształtowaniu polityki, w tym poprzez wspieranie opracowywania wspólnych wskaźników i celów w zakresie zrównoważenia środowiskowego w kształceniu,

NINIEJSZYM WZYWA KOMISJĘ DO:

1. ułatwiania współpracy i wzajemnego uczenia się wśród państw członkowskich i zainteresowanych stron w zakresie uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego poprzez:
 - 1.1. strategiczne ramy europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na rzecz europejskiego obszaru edukacji i w szerszej perspektywie (2021–2030)⁴³, w których edukacja na rzecz transformacji ekologicznej jest kluczowym obszarem priorytetowym;
 - 1.2. upowszechnianie możliwości propagowania, wspierania i umożliwiania kształcenia i szkolenia na rzecz zrównoważenia środowiskowego w ramach programów finansowania unijnego, takich jak Erasmus+, Europejski Korpus Solidarności, LIFE, Europejski Fundusz Społeczny, „Horyzont Europa”, działania „Maria Skłodowska-Curie” oraz Instrument Wsparcia Technicznego, oraz zachęcanie do korzystania z tych możliwości;
 - 1.3. dzielenie się dobrymi praktykami wypracowanymi podczas wymiany kadr, projektów i sieci Erasmus+, w tym poprzez europejskie szkoły wyższe Erasmus+, internetową społeczność eTwinning, oraz centra doskonałości zawodowej, działania „Maria Skłodowska-Curie” i Europejski Instytut Innowacji i Technologii;
 - 1.4. identyfikowanie przykładów dobrych praktyk, w tym za pośrednictwem istniejących platform internetowych⁴⁴, rejestrowanie ich i dzielenie się nimi oraz wspieranie tworzenia sieci organizacji krajowych i innych organizacji działających w dziedzinie kształcenia i zrównoważenia środowiskowego w formalnym i pozaformalnym kształceniu i szkoleniu;
 - 1.5. angażowanie osób młodych we wdrażanie zalecenia, w szczególności poprzez Europejski Rok Młodzieży 2022 i unijny dialog młodzieżowy, aby zapewnić pełne uwzględnienie opinii, poglądów i potrzeb osób młodych i organizacji młodzieżowych;
 - 1.6. tworzenie synergii z koalicją na rzecz edukacji dla klimatu oraz nowym europejskim Bauhausem;
2. opracowania i udostępniania – we współpracy z państwami członkowskimi – zasobów, materiałów i badań poświęconych uczeniu się na rzecz zrównoważenia środowiskowego, w tym dotyczących nowych europejskich ram kompetencji w zakresie zrównoważonego rozwoju;
3. wspierania pedagogów w nauczaniu na rzecz zrównoważenia środowiskowego poprzez:

⁴³ Rezolucja Rady 2021/C 66/01.

⁴⁴ Może to obejmować przygotowywaną Platformę Europejskiej Edukacji Szkolnej, Kącik edukacyjny, platformę Science is Wonderful!, Europejski Portal Młodzieżowy, EPALE, Scientix, europejski sojusz na rzecz przygotowania zawodowego, pakt na rzecz umiejętności.

- 3.1. zapewnianie zasobów i materiałów pomocniczych na temat przyszłej Platformy Europejskiej Edukacji Szkolnej, EPALE i Europejskiego Portalu Młodzieżowego;
- 3.2. uznawanie wyjątkowych starań w zakresie nauczania i uczenia się na rzecz zrównoważenia środowiskowego poprzez unijne systemy nagród, w tym europejską nagrodę za innowacyjność w nauczaniu, nagrodę eTwinning oraz europejskie nagrody za umiejętności zawodowe;
4. monitorowania rozwijania umiejętności ekologicznych wśród absolwentów szkół wyższych, absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz naukowców na wczesnym etapie kariery, na przykład poprzez uwzględnienie ich w europejskiej inicjatywie monitorowania losów absolwentów;
5. monitorowania postępów w edukacji na rzecz zrównoważenia środowiskowego w ramach sprawozdań na temat europejskiego obszaru edukacji i Europejskiego Zielonego Ładu;
6. wzmocnienia współpracy z istniejącymi organizacjami międzynarodowymi, w szczególności z UNESCO i innymi organami ONZ, w celu promowania wśród decydentów, specjalistów i zainteresowanych stron w państwach członkowskich podejścia do kształcenia i szkolenia na rzecz zrównoważenia środowiskowego, w którym uwzględnia się równość, włączenie społeczne i sprawiedliwość, zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem i celami zrównoważonego rozwoju;
7. dalszego wzmocniania ekologicznego wymiaru programów Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, zarówno poprzez ekologiczną mobilność, ekologiczne praktyki w projektach, jak i poprzez wyraźny nacisk na zrównoważenie środowiskowe we współpracy między różnymi zainteresowanymi stronami w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*